

AT Skog SA

Kontakt saksbehandler

Erik Leikvoll, 51 56 88 04

Att.Torger Frøyland

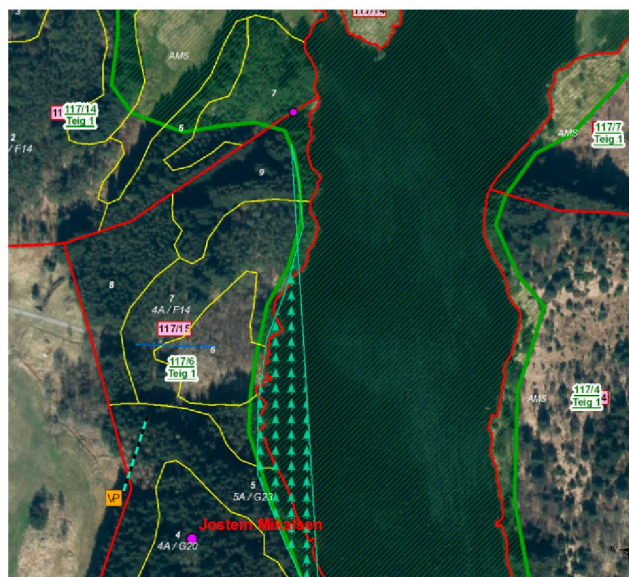
Avslag - tiltak i vassdrag - Karmøy 117/15 - hogst i kantsone - sitka

Vedtak: Statsforvalteren i Rogaland gir avslag på hogst i kantsone på eiendom gnr./bnr. 117/15 i Karmøy kommune. Vedtaket er fattet med hjemmel i vannressursloven § 11, og er i samsvar med naturmangfoldloven.

Statsforvalteren er åpen for å kunne gi tillatelse til hogst av kantsonen i perioden utenfor fuglenes hekketid, dvs. perioden 1. august - 31. mars, men da må ny søknad behandles.

Klagerett

Avslaget kan påklages av part eller annen med rettslig klageinteresse i saken, jf. forvaltningsloven §§28 og 29. En eventuell klage stilles til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), men sendes via Statsforvalteren i Rogaland, innen tre uker etter mottatt vedtak.

Figur 1: Kart over tiltaksområdet.

Bakgrunn

Viser til søknad mottatt 04.05.2023.

AT Skog ønsker å hogge sitkagran i kantsonevegetasjonen på vestsiden av Aksnesvatnet. Hogsten er planlagt utført vår/sommer 2023. Søknaden gjelder for eiendommen gnr./bnr. 117/5 i Karmøy kommune.

Hjemmelsgrunnlag

Vannressursloven § 11, første ledd, slår fast:

«Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr. Denne regelen gjelder likevel ikke for byggverk som står i nødvendig sammenheng med vassdraget, eller hvor det trengs åpning for å sikre tilgang til vassdraget.»

Statsforvalteren er vassdragsmyndighet¹, og kan i særlige tilfeller fritta for kravet i vannressursloven § 11, jf. tredje ledd.

Naturmangfoldloven § 5, første ledd, sier følgende:

«Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.»

Naturmangfoldloven § 6 omhandler generell aktsomhetsplikt:

«Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.»

Paragraf 15 i naturmangfoldloven, første ledd, sier følgende:

«Høsting og annet uttak av naturlig villlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på villlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av villlevende dyr unngås.»

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og deler disse forekomstene inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot verdiminking, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomstene endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det være en verdiminking. Miljømål skal oppnås, og verdiminking er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannressursloven §12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi dispensasjon fra vannressursloven §11. Intakte kantsoner er viktig for å hindre avrenning, minske erosjon, samt tilføre vassdraget organisk materiale som næring til vannlevende organismer. Veletablert kantvegetasjon er også en viktig biotop for planter og dyr. I tillegg gir det skyggeeffekt for fisk. Statsforvalteren vurderer at omsøkt inngrep i kantsone utført i tråd med fastsatte vilkår, utgjør en mindre risiko for verdiminking av

¹ [Forskrift om hvem som skal være vassdragsmyndighet etter vannressursloven.](#)

miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålene i vannforskriften §4. Tiltakshaver må påse at det gjennomføres tiltak for å redusere faren for erosjon og utbedring av kjørespor. Revegetering må skje med stedegne arter.

Alle offentlige vedtak som berører natur skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. §7.

Statsforvalterens vurdering

§8 Kunnskapsgrunnlaget

Aksnesvatnet inngår på Vann-nett i vannforekomsten «Aksnesvatnet» ((vannforekomst-ID 039-22745-L). Den kjemiske tilstanden til vannet er udefinert, mens den økologiske statusen er klassifisert som moderat. Vannet er registrert i naturbase som naturtypen Vassbrekkvatn-Aksnesvatn (BN00017947), en rik kulturlandskapsjø av viktig verdi (verdi B). Naturtypen er blant de mest artsrike ferskvannforekomstene med flere større bestander av mellom anna sjøsivaks (*Schoenoplectus lacustris*), jf. faktaark². Vannet er et viktig område for små- og våtmarksfugl og amfibier. Kantskogsvegetasjonen i vest er sammenhengende og vil være viktige funksjonsområde for fuglelivet, mellom anna som hekkeområde, oppvekstområde og for næringsøk.

Sitkagran (*Picea sitchensis*) er vurdert som en fremmed art i norsk flora, jf. Artsdatabanken³. Arten er importert fra vestlige deler av Nord-Amerika, og har en betydelig evne til å produsere og spre frø, samt den kan påvirke stedegne økosystem. Derfor har Artsdatabanken vurdert arten som en art med svært høy risiko (SE). Spredning av sitkagran inn i sårbare naturtyper, som naturbeitemark og kystlynghei, er et problem i regionen.

§9 Føre-var-prinsippet

Vi mener at kunnskapen om naturverdiene i og ved vassdraget og virkningene av omsøkte tiltak på biologisk mangfold, særlig på fuglelivet i kritiske stadier av livssyklusen, i tiltaksområdet er tilstrekkelig godt til at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven ikke kommer til anvendelse i saken.

§10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Statsforvalteren er i utgangspunktet positiv til fjerning av sitkagran, som fremmed art i norsk flora, og NVE nevner i sin kantsone veileder fjerning av sitkagran som et særlig tilfelle hvor det kan gis dispensasjon fra vannressursloven § 11.

Derimot så har kantvegetasjonen langs vassdrag mange viktige funksjoner. Kantvegetasjonsbelte langs vassdrag fungerer også som vandringskorridor og skjul for vilt, og er viktige som hekke- og leveområder for fugl. I tiltaksområdet vil det være hekking i det aktuelle tidsrommet det er søkt hogst for. I hekkeområder der det forekommer sikker hekking av fugl, dette inkluderer både løv og barskog vil en hogst medføre alvorlige konsekvenser. Å ødelegge reirområde og unødig forstyrre hekkeaktivitet kan virke som bortjaging og skal unngås. Hekkeperiode og oppvekstperiode for aktuelle fuglearter regnes normalt som 31. mars til 1. august.

Det ligger i naturmangfoldloven at en skal unngå å forstyrre og skade naturmangfoldet, og dette vil gå inn i en helhetlig vurdering når en skal vurdere å dispensere forbudet mot hogst i kantsonevegetasjon, jf. § 11 i vannressursloven. Her er det viktig at det ikke er mulig å dispensere fra aktsomhet med omsyn til vilt og unødig forstyrning skal unngås, jf. § 15 i nml.

² <https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00017947>

³ <https://artsdatabanken.no/fremmedarter/2018/N/537>

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Statsforvalteren har vurdert det springende punktet som tidspunkt for gjennomføring av tiltaket, og ser at omsøkt tidspunkt for hogst, vår/sommer 2023, ikke sammenfaller med tidsperioden vi vurderer som mulig for uttak av sitkaskog i kantsonen. Etter vår vurdering må tiltaket legges til tidsperiode utenfor hekkeperiode, dvs. 1. august til 31. mars.

Da statsforvalteren vurderer at omsøkt hogst i kantsone ikke kan tillates, kommer ikke naturmangfoldlovens §§ 11 til anvendelse i denne saken.

Konklusjon

Med bakgrunn i Statsforvalterens vurdering av søknaden etter vannressursloven § 11 og naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12, jf. § 7 i nml, finner vi at det ikke er miljømessig forsvarlig å gi tillatelse til omsøkt hogst i kantsone. Tiltaket er også vurdert etter naturmangfoldlovens §§ 5, 6 og 15. Det er sannsynlig at tiltaket vil forringe forholdene for hekkende fugl i området, i perioden det er søkt om.

Etter vår vurdering er det mulig å gjennomføre en tilsvarende hogst utenfor tidsperioden for hekking, men da må tiltakshaver søke på nytt om hogst av kantsone for perioden 1. august til 31. mars.

Med hilsen

Einar Heegaard (e.f.)
fagleiar natur

Erik Leikvoll
NAV-praktikant

Dokumentet er elektronisk godkjent